

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gid. 6 60
 pol leta 6 „ 60 3-30
 četrt leta 3 „ 40 1 70
 Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlano naročil se ne odziva.

Oglasni in poslanice se računajo po petih vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. L.

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati lepo Goricu. Dopisi nam se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacij in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gid. 1-60.
 „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Kakšne so klerikalne stranke?

Klerikalizem ne pozna narodnosti, ne pozna demovine. Iz klerikalizma gleda le gospodstvaželjnost politikujoče katoliške duhovščine, ki hoče s pomočjo vere in cerkve spraviti pod svoje okrilje najširše mase ljudstva. Klerikalizem išče oporbe v svojo svrhu na vseh straneh, zategadel pa tudi vidimo klerikalce združene z vsami mogočimi elementi, največ s takimi, ki niso prijazni napredovanju narodov, marveč jim je ležeče na tem, da ostanejo narodi v izvestnih mejah, čez katere ne smejo. Klerikalizem je sin teme, zato se boji belega dne, da bi se ne videlo njegovega črnega početja, in zato dela z vsemi silami na to, da čimbolj ponounjuje in potemnjuje svoje privrženca. Klerikalizem je prizadjal v takem oziru narodom že neznansko škodo, in trdega mnogoletnega boja bo potreba, predno se stro okovi, v katere je ukoval toliko ljudi; treba bo hudih borb in žrtv, da prodre v široke mase omika, to najboljšo orožje proti klerikalizmu. Ne vemo pač, kodaj se to zgodi, ali neka zavest nam pravi, da se to zgodi gotovo, pa bodi že prej ali slej...

Na Slovenskem se je popel klerikalizem že jako visoko, in kolikor višje je segel, toliko večja je škoda za naš narod. Sedaj pa se jel razvijati pogubonosni klerikalizem tudi med bratskim hrvatskim narodom. Kar čez noč je buknil na površje, in tu je. Vsi rodoljubni možje v Hrvatski vseh stanov ga gledajo kot vsiljivega tujca in kot hlapca madjaronske vlade. Ko se je obetal prihod klerikalizma, so ga že obsodili ter videli v njem nevarno orožje vlade proti hrvatskemu narodu. In med temi obsojevatelji niso bili le posvetnjaki, ne, tudi katoliški duhovniki so bili med njimi, in sicer po lepem številu. Očitno so izpovedavali, da vera med Hrvati ni prav nič v nevarnosti, da za-

tekanje k veri je le pretveza, za katero se skrivajo vsi drugi nameni. Vsi so soglasno obsojali započeto akcijo ter soglasno govorili o madjaronski, vladni stranki. Pri tem pa so se pogostoma sklicavali na klerikalno stranko med Slovenci. Prav so imeli.

Vse klerikalne stranke, kjerkoli se pojavijo, imajo le ta namen, potom zlorabe vere in cerkve vezati nase ljudske mase pa gospodovati nad njimi, za pravice svojega naroda jim je toliko mar, kakor za lauski sneg. Klerikalci so prodani brezdomovinci, ki iščejo le svojih koristij, in v dosego teh iščejo vseh možnih zaščitnikov. V reakcionarni Avstro-Ogrski imajo lahko polje, ker jim gre vlada na roke na celi črti. Na Kranjskem podpira vlada celo tisto sleparsko klerikalno gospodarsko organizacijo, na Goriškem je vlada najboljša prijateljica klerikalcev, ki jim je šla roko v roki s Pajerjem na pomoč na celi črti pri deželnozborskih in državnozborskih volitvah ter jih podpira sedaj, kjer le more, pri občinskih. Radi tega pa tudi vidimo pri obeh klerikalnih strankah brezpogojno pokorščino vladi. Na Kranjskem se sicer nekaj repenči dr. Šusteršič, ali gre mu le za osebo deželnega predsednika. Če bi ta odšel, pa bi bil dr. Šusteršič tudi v Ljubljani tak vladin hlapec, kakor je na Dunaju, in v tem slučaju bi bil ves podoben svojemu korporalu dr. Gregorčiču v Gorici.

V naših klerikalnih strankah stojijo skoro vsi duhovniki po Slovenskem. Le malo, malo je izvzetih. Malo število med njimi je pravih duhovnikov, vsi drugi politikujejo ter v službi klerikalizma ovirajo naš narod v razvoju in napredku, katerega je toli potreben, ako noče, da utone v tujinstvu ter zagospodarijo drugi nad njim. Hrvatski svečeniki so to gledali in spregledali so ter sedaj vidijo nevarnost, ki preti Hrvatski s klerikalizmom. Seveda ne vsi, ali da so med njimi taki možje, ki jim bije v prsih toplo domoljubno srce ter se niso strašili tudi v javnosti jasno

zreči svojo uničevalno sodbo o klerikalizmu, to je vesel pojav, pojav, ki obsoja klerikalizem na sploh, zlasti pa klerikalstvo med Slovenci.

Sedaj bomo imeli Jugoslovani tri klerikalne stranke: nemško-vladno, laško-vladno pa madjaronsko-vladno. Stranke, katerim načeljujejo škofje, ne morejo biti drugačne nego vladne, ker so škofje s posebnimi reverzi vezani na vlado; stranke pa, ki so vladne, niso prijateljice ljudstva, marveč so istega napredku le v oviro. Tako je po Slovenskem, tako bo na Hrvatskem.

Katoliška cerkev je med Jugoslovani le »ecclesia militans«, samo »bojuje« se s svojo vero in z veljavo, ki je vcepiljena ljudstvu v meso in kri. Zgodovina nas uči, da se dajo narodi izkoristiti in slepariti skozi stoletja, ali slednjih pa le zapoje iz izsesanega ljudstva glas maščovanja. Vse se maščuje na svetu, maščeval se bo tudi ves klerikalizem katoliške cerkve. Odpor proti njemu je tu, in kadar ta naraste med vsomi Jugoslovani, bo spleten bič, kateri prežene vse črne sleparje iz narodove srede, kakor je Kristus pregnal ničvredneže iz templja....

Slovanski priimki plemenitašev grofije Gorisko-Gradiscanske.

(D. Lj.)

Medea.
 Karol grof Zamanja (Zamagna). Leta 1489.
 Miren.
 V Mirnu nahajamo pl. Grabce (Grabiz.) Karol pl. Grabec, Danijel, Peter Grabec, kakor smo jih videli v Gorici v obilni meri.
 Tam nahajamo tudi pl. Radievčiče. Ivan pl. Radievčič, Mihael pl. Radievčič. V letih 1684., 88. Pl. Grabci se nahajajo tam istočasno, pa še poprej v letih 1573., 1670. itd.
 Tudi pl. Batističe nahajamo v Mirnu v letih 1761—1792. Mihael pl. Batistič, Ivan pl. Batistič.

Anton pl. Benjovski (Benyowski). Leta 1798.

Tržič.

Danijel pl. Bazetič (Basetio). L. 1593.
 Karol pl. Škrlik (Scarlich). Škrli Leta 1595.

Peter Anton pl. Bracanič (Brazzanič). Leta 1665.

Grofej Susana se nahajajo v Tržiču že v osemnajstem stoletju, in sicer se imenujejo pogostoma. V priimki bi utegnili tčati — susa!

Batistič pl. Tauffersbach nahajamo jednega tudi v Tržiču v letih 1869., 71.

Št. Peter pri Gorici.

Matevž pl. Dragonja (Dragogna). Leta 1723. V Št. Petru nahajamo tudi pl. Radievčiče.

Franc Kodel (Codelli von Tahnenfeld). Kodel, Kodelja je pristno slovensko. Leta 1754.

Renče.

Albert pl. Goljanec (Goljaniz). Leta 1673. V Renčah nahajamo pl. Batističe v letih 1794. in dalje.

Rihemberg.

Ivan Friderik pl. Krobot (Crobath — Hrovat). Leta 1629. in pozneje.

Anton pl. Rob (Roob). Leta 1651.

Ivan pl. Pregelj (Pregl — Pregelj). Leta 1717.

Ivan Krstnik Paljk (Pallich von Carburg). Leta 1720.

Leta 1722. nahajamo za botra in botro Iv. K. Paljku plemenitaša: Filip pl. Jersinovič in Marija pl. Jersinovič. Pozneje mu je bila botra Ana Marija pl. Živec (Živic).

Josip pl. Tribuč (Tribuzzi). L. 1781.

Romans.

Julij pl. Korsič (Korsich). Leta 1653. in še pozneje.

Franc pl. Nikolaj (Nicolai). L. 1793.

Ročinj.

Karol pl. Trent. Leta 1657. in še pozneje.

Andrej pl. Breščak (Bresciach). Leta 1673.

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

Drugi del.

(Dalje.)

Ta hip se oglasi na hodniku ironičen smeh. Frivabljen po hrupu, obstoji na pragu baron v spalni suknji in z mečem pod pazduho.

»Ah, ah,« pravi, »pri poslednjem dejanju tragedije smo; vidite, Felton, v dami so se pojavila vse faze, katere sem vam povedal že naprej. Toda bodite brez skrbi, kri ne boče tekla.«

Milady spozna, da je izgubljena, če ne da Feltonu neposrednega in strašrega dokaza svojega poguma.

»Motite se, milord, kri boče tekla in naj zadene vas, ki ste me pripravili do tega!«

Felton zakriči in plane proti njej; bilo je prepozno: zadela se je.

Toda k sreči — pravzaprav bi morali reči name noma — je zadela ost noža železno naprsje, ki je čuvalo v onem času ženske prsi. Spodrsnila je, raztrgala obleko ter se zadržala med meso in rebro.

V sekundi je oblita miladyna obleka s krvjo.

Milady omahne vznak kakor nezavestna.

Felton ji iztrga nož.

»Vidite, milord,« pravi, »ta ženska, ki je bila pod mojim nadzorstvom, se je usmrtila.«

»Bodite mirni, Felton,« odvrne lord Winter, »ona ni mrtva, vragovi ne umirajo tako lahko; bodite mirni in počakajte me v moji sobi.«

»Toda, milord...«

»Pojdite, zapovedujem vam.«

To povelje svojega predstojnika Felton uboga; toda pri svojem odhodu spravi nož v žep na svojih prsih.

Kar se tiče lorda Winterja, se zadovolji s tem, da pokliče žensko, ki je oskrbovala miladyno postrežbo. Ko pride, jej izroči že vedno nezavestno jetnico ter jo pusti z njo samo.

Ker pa je mogla biti rana kljub njegovi sumnji nevarna, pošlje sela na konju po zdravnika.

XXVIII.

Beg.

Kakor je menil lord Winter, miladyna rana ni bila nevarna; tudi odpre oči takoj, ko ostane sama z žensko, ki jo je poklical lord Winter in ki jo je hotela hitro sleči.

Vendar je morala izgrati slabotno in se delati, kakor bi trpela velike bolečine; za igralko, kakoršna je bila milady, to niso bile težke stvari. Tudi se da uboga ženska od milady popolnoma varati ter sklene, ostati pri njej celo noč.

Toda prisotnost te ženske ni ovirala milady pri razmišljanju.

Nobenega dvoma ni bilo več: Felton je bil pridobljen, Felton je bil njen. Če bi se mu bil prikazal angelj, da zatoži milady, bi ga bil smatral v svojem sedanjem razpoloženju gotovo poslancem hudiča.

Milady se pri tej misli nasmehne, kajti od zdaj naprej je bil Felton vse njeno upanje, njeno jedino rešilno sredstvo.

Toda lord Winter je mogel pričeti sumiti tudi njega, Felton je mogel priti pod nadzorstvo tudi sam.

Proti četrti uri zjutraj je prišel zdravnik. Toda od časa, ko je izvršila milady morilni poskus, se je rana zopet zaprla; zdravnik ni mogel določiti niti njene smeri niti globočine; samo po žili bolnice je spoznal, da ni nikake nevarnosti.

Zjutraj pošlje milady žensko, ki je čula pri nji, pod pretvezo, da po noči ni spala in jej je treba miru, od sebe.

Gojila je neko upanje, namreč upanje, da pride Felton ob času zajutreka; toda Felton ne pride.

Ali se je imel njen strah vresničiti? Ali naj ne bo Feltona v odločilnem trenutku, ker ga je pričel baron sumiti? Imela je samo še jeden dan: lord Winter jej je naznanil dan njenega odhoda 23., in zdaj je bilo jutro 22.

Vendar je čakala do obeda še vedno precej potrpežljivo.

Dasi zjutraj ni jedla ničesar, jej prineso jed ob navadni uri. S strahom opazi milady, da imajo vojaki, ki jo stražijo, drugo uniformo.

Zdaj se je drznila vprašati, kaj je s Feltonom.

Odgovorijo jej, da je zasedel pred jedno uro konja ter odjezdil.

Nato vpraša, če je baron še vedno v gradu. Vojak pritrdi ter pristavi, da je zapovedal, naj mu javijo, če želi jetnica z njim govoriti.

Jako pogostoma se nahajajo od l. 17. do 1887. pl. P o z a r e l i, o katerem priimku smo že govorili.

Z a g r a j.

Franc Anton pl. Jug (Juch). L. 1772. in pozneje.

Pogostoma nahajamo v Zagraju tudi pl. B a t i s t i č e.

S o l k a n.

Ivan K. Milošič (Milosig von Mildenhof). Leta 1704.

Dalje nahajamo v Solkanu plemeni-tase: pl. M u l i č (Mulig), pl. L o g a r, S e - k e l (Secou), pl. G o l o b, pl. U š e n i č i k (Wassenizhnig), o katerih smo govorili že drugje.

(Pride se.)

D o p i s l i.

Is Št. Andreža. — V prejšnjih časih se je dogodilo tudi v našem Št. Andrežu marsikaj neprijetnega. Marsikaj pretep je bil odveč, tožbe, obsodbe so prihajale na dan, katerih Št. Andrež ni mogel biti vesel. Pa časi so se spremenili, in sicer prav zelo na dobro, zlasti odkar imamo med sabo društvo, ki prav lepo deluje. Lepe veselice je že privedilo naše pevsko društvo, ki so imele mnogobrojen obisk, ne le iz naše vasi, tudi naši sosedje radi prihitevajo k veselicam, in vselej vidimo med udeležniki tudi več gospode iz Gorice. Vsporedi so se izvrševali točno, petje je bilo lepo ter je vsa vpriporitev delala naravnost čast okolici.

To je vse lepo in prav, in želimo, da ostane tako ter se še dviga, ali vedno je še ljulike med nami. Še je mladeži, ki dela naši lepi okoljski vasi nečast. Še se čuje namreč i tu lasko klanfarsko petje, ono grdo lajsanje, katero dela veliko sramoto v slovenski okolici. Take klanfarske laške pesmi so brez vsake čedne vsebine, naprev ni nič vreden, sploh vse je tako, da se mora pristuditi mladeniču, ki ima kaj čuta do lepega petja, potem pa tudi do narodnega ponosa. Kaj se spodobi slovenskemu mladeniču, da poje laško klanfarsko pesem? Mislimo, da mu pristojna jako slabo ter da zgubava na ugledu, kdor se spozablja tako daleč!

Niti člani pevskega društva niso vsi čisti tega madeža, i te vidimo v družbah, kjer klanfajo po laški. Čuden pojav! Ali mladeniči to celo sami opravčujejo, rekoč: Ni ga moža, ki bi se pobrigal za nas, ki bi prišel v našo družbo, v društvo, ki bi vodil mladino, dajal dobre svete, ni ga moža, ki bi vplival na njo ter pred katerim bi imela mladež kaj respekte. In to je žalostno. Potem seveda se tudi ni tako čuditi, ako zaide mladež na kriva pota. Stari znajo le zabavljati, da bi pa sami mladež vodili, vzgojevali jo, za to pa ni moža....

Želimo, da bi se v tem oziru obrnilo na bolje, pred vsem pa svetujemo nujno, raj neha vsako klanfarsko petje v naši vasi,

ker je to velika nečast Št. Andrežu. Strašno je bilo slišati nekatere Podgorce v Gorici, ki so šli na nabor, pevaje laški. To je sramota, to je skandal, to mora nehati v naši okolici. Zadnji čas je za to! Mladeniči, svet naj bo vsakemu narodni ponos — možje, ki so poklicani, vplivati dobrodejno na mladino, pa na noge! Čista mora biti naša okolica!

Domace in razne novice.

Generalni štab v Gorici. — V ponedeljek dopoldne je prispel v Gorico generalni štab pod vodstvom feldcrajmajstra barona Becka. Z njim se nahaja feldmarsal-lajnant Potjorek, generalmajorja Hartstein in Terkulja, potem 7 polkovnikov, 4 podpolkov-niki, 14 majorjev, 4 višji vojaški intendantje, 2 štabna zdravnik, 4 stotniki, 3 nadporo-čniki. V spremstvu imajo 35 vojakov za oskrbo konj, 55 huzarjev in dragoncev, 11 pisarjev in 40 slug. Baron Beck in višji častniki so se nastanili v hotelu „Südbahn“, drugi pa po drugih hotelih. Dopoludne je posetil barona Becka zupan, baron Teuffenbach, pl. Cati-nelli, Degenfeld, vpkokojeni visoki vojaški do-stojanstveniki. Ob 1. uri pop. je šel baron Beck v palačo grofa Lanthierija, kjer imajo častniki tuk. 47. pešpolka svoj obed. Tam je bil dejeuner. Potem je obiskal baron Beck razne svoje znance ter dostojanstvenike. Zve-čer je svirala vojaška godba v hotelu „Süd-bahn“. Včeraj v jutro si je ogledal baron Beck tukajšnji pešpolk št. 47., ki nosi nje-govo ime, na Rojicah. Potem so odšli v Kr-min na mejo ter se vrnili pop. v Gorico.

Krmin je bil v zastavah, na kolodvoru je čakal zupan z mnogimi svetovalci in godbo, ki je spremljala visoke goste celo iz-ven mesta. Iz Krmina so šli v Medejo ter se vrnili v Gorico popoldne. Popoldne je bil dejeuner v hotelu „Südbahn“, svirala je vč-jaška godba, kakor tudi zvečer.

Davi so šli v Brda, vrnejo se okoli poludne. Ob 5-30 pop. danes bo svirala na Telovadnem trgu mestna godba. Ob 7. drevi bo pojedina pri baronu Teuffenbachu.

Izpitni na tukajšnjem ženskem učil-išču. in sicer pismeni, so pričeli v ponde-ljek. Upisanih je 70 kandidatinj, in sicer 35 Slovenk, 35 Italijank. Popoldne istega dne so začeli izpitni za ženska ročna dela.

Razpis službe podtajnika pri go-riški trgovski in obrtni zbornici. — Te dni nam je poslala tukajšnja trgovska in obrtna zbornica naznanilo (seveda v laskem jeziku!), da se razpisuje služba podtajnika. Plače letne je 2600 K, aktivitetne doklade 600 K, dve štiriletnici po 400 K in pravica do penzije. Stalno nameščenje sledi po pre-teku jednoletne povoljne službe.

Sedaj pa poslušajte! Glede znanja je-zikov je treba, da zna prosilec laški in nem-ški jezik, slovenski pa če mogoče („pos-sibilmente anche la slovena“, namreč lingua!)

V deželi, ki je po 3/4 slovenska, v mestu, v katerem se vsaki dan govori mnogo več slo-venski nego laški, si drzne trgovska in obrtna zbornica razpisati službo, za katero ne za-hteva znanja slovenskega jezika. Če zna pro-silec slovenski, je prav, če ne zna, je pa tudi prav! To je pač kruto žaljenje Slovencev iz te zbornice, proti kateremu moramo pro-testovati. V trgovski in obrtni zbornici pač ne sme biti prostora za lasko politiko (ali žal je v obili meri!), marveč zbornica se mora petati le s svojo pravo nalogo. Zato bi bilo le naravno in prav, da bi zahtevala od vsakega svojega uslužbenca znanje de-želni jezikov. In v tem slučaju je slovenski jezik na prvem mestu. Ker pa gleda iz tuk. trg. in obrtne zbornice le politika, zato pe-hajo v stran slovenščino, zato pa tudi ne more delati zbornica tako, kakor bi delovala, ako bi se oklepala le svoje sicer lepe naloge. Pa ni se vseh dnij konec... Pozivljamo vsa-kega Slovenca, kdor ima kedaj kaj opraviti s trg. in obrtno zbornico, da se poslužuje vedno le slovenskega jezika nasproti njej!

Vollino gibanje v Gorici. — Za bliž-nje občinske volitve se je začelo gibanje v mestu. Laška „liberalna“ stranka je že imela zborovanje, na katerem je bilo govora o kan-didatih. Baje so jih tudi že odobrili. Bržčas se pojavi, kakor v zadnjih letih, tudi kaka proti-lista „malkontentov“ ali kakor se že bodo ime-ovali. „Liberalci“ klicejo socialiste v Gorici na dan, naj posežejo v volitve s svojim pro-gramom in s svojimi kandidati ter naj se ne obešajo na druge ljudi! Pokazali so se že „partiji populari“, pa tudi — klerikalci se dvigajo.

Prekoračenje proračuna pri gradnji nove planinske železnice. — Baje znaš dosežanje prekoračenje prvotnega približnega proračuna 169 milijonov kron, kar dosega skoraj tretjino vse svote. Skupni stroški bodo znašali do konca 1905. približno 220 do 230 milijonov kron. Prekoračenje prvotnega pro-računa pri novih planinskih železnicah so povzročile geološke težkote.

Dodatnega zneska za potrebe pri planinskih železnicah bo potreba 60.622.200 K. Vlada namerava v to svrhu in še v druge slične, kakor se čuje sedaj, predložiti načrt zakona še v tekočem zasedanju.

Antonio Klobasa pa naša veliko-nočna priloga. — Na Veliko soboto je hotel hudič vzeti Ant. Klobaso. Jezil je svoje obrvi, spreminjal barvo, in kmalu bi bil sko-cil iz kože, le duh persuta pa potic ga je še obdržal v mejah njegove široke obilnosti. Togotil pa se je na vse kripnje, kajti pred njim sta ležali „Gorica“ pa „Soča“ z istega dne, „Gorica“ z ubogimi tremi strauni, „Soča“ pa z dva najstimi. Umevno pač, da je to kuhalo strašansko jezo v srcu Ant. Klobase. Tako mu je imponirala „Soča“, da je sklenil v svoji zeleni jezi, spraviti se nad veliko-nočno prilogo. In res sedaj klobasa v „Gorici“ na dolgo in široko o tej prilogi.

Naši citatelji so bili z Velikonočno številko „Soča“ jako zadovoljni, ker so našli v njej dosti berila pa inseratov. So bili pač pre-pričani, da v naših skromnih razmerah se doslej še ni nudilo toliko citateljem, in vpoštevali so, da se res pošteno trudimo, vstrezati jim ter prinášati kar največ najraz-novrstnejšega berila. Vsi so bili zadovoljni, le on A. K. se je jezil. Strašno je smešen A. K., ko hoče natveziti občinstvu, da je taka priloga... „onečaščenje in skrunjenje naših vzvišenih praznikov.“ Vsi listi, ki ni-majo citateljev le za norca, kakor „Gorica“, se potrudijo ob takih prilikah, dati kaj več čtiva naročnikom. Tako delajo tudi klerikalni listi. Le pogledjte „Slovenca“. Ali naj rečemo, da je skrunil „Slovenec“ veliko-nočne praz-nike, ker je prinesel Velikonočno prilogo? Ako bi prišel k njemu A. K. s tako trditvijo, bi mu rekli, da je norec — v „Gorici“ pa govori o onečaščenju in skrunjenju naših vz-višenih praznikov, ker mu baš tako kaže. Kako se smeši v oči vsakega pametnega človeka, tega ne vpošteva. Ali o skrunje-nju in onečaščenju govori le radi tega, ker je naperjeno proti „Soči“. O ko bi „Gorica“ imela Velikonočno prilogo pa „Soča“ ne, potem bi ona ne skrunila Velikonočnih vzvi-šenih praznikov, pač pa bi pisal A. K., da jih skruni „Soča“, ker nima take priloge! Tak konfuzionar je A. K. Ker že govorimo o skrunjenju, spominjamo zopet na ples v Sovodnjah in v Lokavcu. Ples v Sovodnjah so strašno ožigosali in tudi pridigali o skru-njenju, nò, ker se je plesalo v krčmi n e k l e - r i k a l n e g a z u p a n a, p l e s a v k l e r i k a l n i k r č m i v Lokavcu pa se sedaj niso obsodili. Na eni strani so se skrunili prazniki, na drugi pa ne — „Soča“ jih je skrunila s prilogo, n. pr. klerikalni „Slovenec“ pa ne! Taka je logika klerikalnih banditov in izvrzkov à la A. K.

Povestice srbskega pisatelja Petra Ko-čića imenuje A. K. — obskurne, o njem pa piše tako-le: „Pomislite le ljudje božji: „Štiri povestice nadepolnega (joj!) srbskega pisatelja!“ Ali to ni še vse. Zato čujte še dalje imenitno novico: „Nadepolni je prevode sam pregledal!“ Vi naročniki se niti ne zavedate, kaj zadnje besede pomenijo. Ako bi kak Slo-venec, ki zna dobro svoj materini jezik, ali recimo kak slovenski jezikoslovec pregledal slovenske prevode, bi to ne bilo tako ime-nitno, ali da je to storil „nadepolni“ Srb, ki pozna morda toliko slovenščino kot jaz srb-ščino, katere se nisem nikdar učil, to, vidite, je senzacija, katero je bilo treba v „Soči“ posebno pribiti.* A. K. nam podtika tu laž. Kakoršen je on sam, tako misli o drugih. Če klerikalno čestnikarstvo laže in si izmisljuje razne reči, ne delajo tega poštenu listi. Pre-vod je oskrbel slovenski akademik na Du-naju, ki stoji v zvezi s Kočićem. Ko je na-pravil prevode, sta jih pregledala pa mu jih je razložil, in pisatelj jih je odobrili. Taka je

(Dalje v prilogi.)

Milady odvrne, da je za zdaj preslaba in da je njena jedina želja, ostati sama.

Ko so bila jedila na mizi, se vojak oddalji.

Felton je bil odstranjen, vojaki premenjeni; Fel-tonu se torej ni več zaupalo.

To je bil najstrašnejši udarec, ki je zadel jetnico.

Ko je bila sama, vstane; ta postolja, v kateri je ležala zvijačno, da bi jo smatrali težko ranjenim, jo je žgala kakor žareče oglje. Ozre se k vratom: baron je dal pribiti čez okence kos lesa; skoro gotovo se je bal, da bi mogla skozi to okeance s kakim vražjim sredstvom zapeljati straže.

Milady se nasmehne veselja; mogla se je torej prepustiti svojim čustvom, ne da bi jo kdo opazoval: hitro preleti sobo z razburjenostjo razjarjene blaznice ali tigre v želeni kletki. Če bi jej bil ostal nož, bi gotovo ne bila mislila na to, da usmrti samo sebe, ampak na to, da usmrti barona.

Ob šestih pride lord Winter; bil je oborožen od glave do nog. Ta mož, v katerem je videla milady do tedaj nevažnega plemiča, je postal občudovanja vreden jetničar: zdelo se je, da vidi vse naprej, da uga-ne vse, da uniči vse.

Samo jeden pogled na milady mu razodene, kaj se vrši v njeni duši.

„Za moj del,“ reče, „toda danes me še ne usmr-tite; nikakega orožja več nimate in poleg tega se znam čuvati. Mojega ubogega Feltona ste že pričeli spravl-jati v pogubo: podlegel je že vašemu peklenskemu uplivu, toda jaz ga hočem rešiti, več vas ne bode videl, vse je končano. Uredite svojo prtljago, jutri se morate odpeljati. Odhod sem določil za 24., toda menil sem, da je tem gotovejši, čim preje se izvrši. Jutri opoldne dobim od Buckinghama podpisano povelje za vaš izgon. Če spregovorite, predno ste na ladiji, s

komurkoli le besedico, ima moj podčastnik povelje, ustreliti vas. Če spregovorite na ladiji s komurkoli le besedico, predno vam dovoli kapitan, vas da kapitan vreči v morje; to je sklenjeno. Na svidenje! To sem vam imel povedati za danes. Jutri pridem zopet, da se poslovim od vas.“

In po teh besedah baron odide.

S smehljajem na ustnicah, toda z gnjevom v srcu je poslušala milady vso to grozečo tirado.

Prinesli so večerjo; milady je čutila, da potre-buje močij; vendar ni vedela, kaj se ima zgoditi to noč, ki se je bližala grozeče, kajti gosti oblaki so se valili pod nebom in daljno bliskanje je naznanjalo nevihto.

Proti desetim zvečer je l. bruhnila nevihta; mi-lady je bilo v tolažbo, ko je videla, da je narava raz-burjena kakor njeno srce; grom je stresal zrak, kakor jeza njene misli. Zdelo se jej je, kakor bi vihar, ki je besnel tam zunaj med dnevjem, lomil njegove veje in trgjal s seboj njegovo listje, divjal tudi nad njeno lastno glavo: rujovela je kakor orkan, in njen glas se je izgubljal v velikem glasu narave, ki je navidezno vzdihovala in obupavala kakor ona.

Naenkrat začuje, kako potrka nekdo na šipo, in pri svitu bliska zagleda za omrežjem svojega okna obraz nekoga moža.

Pohitevši k oknu odpre.

„Felton!“ vsklikne. „Rešena sem!“

„Da,“ pravi Felton, „toda tiho, tiho! Treba mi je časa, da prepilim vaše omrežje. Pazite se, da vas ne vidi kdo skozi okence pri vratih.“

„O, gospod je gotovo z nama,“ odvrne milady; „dokaz za to je, da so zabili okence s kosom lesa.“

„Da, Bog jih je udaril s slepoto,“ pravi Felton.

„Toda kaj naj storim?“ vpraša milady.

„Nič, nič, samo zaprite okno. Pojdite spat ali pa vsaj sedite popolnoma oblečena na svojo posteljo. Takoj ko izvršim svoje delo, potrkam na okno. Toda ali mi bodeste mogla slediti?“

„O, da!“

„Vaša rana?“

„Provzročila mi bolečine, a ne ovira me pri hoji.“

Bodite torej pripravljena na prvo znamenje.“

Milady zapre okno, ugasi svetilko ter se stisne v posteljo, kakor jej je ukazal Felton. Sredi viharja začuje glas pile, in pri svitu vsakega bliska opazi za šipami Feltonovo senco.

Jedno uro prebije tako, ne da bi dihala, z znoj-nim čelom, in pri vsakem gibanju, katerega začuje s hodnika, jej stisne srce grozen strah.

So ure, ki trajajo cela leta.

Za jedno uro potrka Felton vnovič.

Milady skoči iz postelje in odpre. Dva železna droga sta bila odstranjena, in tako je nastala odpr-tina, skozi katero se je mogel splaziti človek.

„Ali ste pripravljena?“ vpraša Felton.

„Da. Ali naj vzamem kako stvar s seboj?“

„Zlato, če ga kaj ima e.“

„Da, na srečo so mu pustili vse, kar sem imela s seboj.“

„Tem boljše, kajti vse svoj sem izdal, da sem najel barko.“

„Vzemite,“ reče milady in pomoli Feltonu mošnjo louisdorov.

Felton vzame mošnjo in jo spusti na zemljo ob zidu.

„Ali ste zdaj pripravljena k odhodu?“ pravi.

„Tukaj sem.“

resnica — A. K. govori pa, da lažemo. Se vidi pač, da laže le on! Pisatelj Kociča povesti imenuje obiskurke, on, veliki glasbenik pa učenjak, pevec pa klobasar! Seveda če reče on, potem je že res tako. Kdo pa je nad njega, imenitnega pevovodjo, učenjaka. c. kr. „profesorja“? Vseučilni profesor Jovan Škerlič hvali jako laskavo Kociča, sloveči nemški pisatelj Roda-Roda prevaja njegove reči v nemške liste — pri goriskem „profesorju“ A. K. je pa obiskuren! No, obiskuren je pač le ta „profesor“, ker ga ni drugega nego puhla domisljija in pa tista rabulistica tiči v njem, ki je doma v njegova rojstnem kraju. Če je ostal doma, bi ga bili videli med znanimi tolovaji...

Ali najbolj pa je A. K. jezen na inserate v „Soči“. Kadar imamo dosti inseratov, takrat se peni. Čujte, kaj piše: „Časniki se naročujejo zaradi dnevnih novic, od inseratov in od povesti nima naročnik nič“. Ta je res lepa! Samo ne vemo, zakaj ne vržejo ven inseratov pri „Gorici“, če nimajo naročniki nič od tega. Torej ven z njimi iz „Gorice“ pa dnevne novice notri! Toda ne tako! „Gorica“ s me imeti inserate, le „Soča“ jih ne sme imeti. Tako pridiguje A. K. Inserent pač vlaga v časnike inserat le za to, da koristi sebi. Inseriranje je današnji dan med naprednimi narodi jako razvilo, in vsak pameten trgovec in obrtnik vé ceni inseriranje, da, ni jih poznan, ki so prišli do dobrega kruha največ po taki poti. Preneumno, pa bi se še dalje bavili s tem, — konstatirali hočemo le, da iz vsega tega besedičenja A. K. gleda le klerikalna bisaga. Če bi bilo po „Gorici“ dosti inseratov, potem bi pisal, kako korist imajo naročniki od njih, ker jih pa ne čete biti, pa udarja po „Soči“. — Kar se tiče inseratov, pač mi ne pridušamo nikogar, delajo pa tako klerikalci. Marsikateri trgovec in obrtnik se nam je že bridko pritoževal, kako je moral inserirati v „katoliških“ listih pod pritiskom bojkota!

Nič drugega nego falotstvo, nesramno zavijanje, drzna laž, inferjalna zloba in skodoželjnost, sikanje moralnih propalic, jezuitstvo, največja hinavščina, podlo obrekovanje, to tvori klapo okoli „Gorice“, kateri načeluje A. K., ki ima Boga in ljudi za norca.

Zadosti! Sedaj ima A. K. zopet gradiva za mesec dni.

Razglas. — Z začetkom šolskega leta 1904—1905. se podeli glasom ukaza c. kr. ministerstva za bogoslovje in nauk z dne 16. decembra 1903., št. 24425, na državnih obrtnih solah, učiliščih za tkaninsko obrtnijo, staviteljstvenih rokodelskih solah, c. kr. strokovnih solah za posamezne obrtne stroke, učnih knjig za stavbne in umetniške rokodelce, ki so v zvezi z obrtnimi državnimi učilišči in na 3 razrednih državnih rokodelskih solah (v Primorju na c. kr. državni obrtni soli v Trstu in na c. kr. strokovni soli v Marjanu) državni stipendiji z najmanjšim zneskom mesečnih 30 oziroma 40 kron. Prosilci za te stipen-

dije imajo vložiti svoje na ministerstvo za bogoslovje in nauk naslovljene in s potrebnimi izkazali opremljene prošnje za stipendije do 15. maja 1904. pri ravnatelstvu (vodstvu) one šole, v kateri hočejo uživati svoje izobraževanje v naslednjem šolskem letu, in sicer tudi tedaj, ako spada kraj dotične šole v drugo upravno ozemlje (deželo) nego tečajno bivališče prosilcevo.

Prošnjam je priložiti: 1. krstni ali rojstni list prosilcev; 2. izkazilo domovinske pravice prosilca ali njegovih roditeljev (domovnico); 3. izkazilo o načinu in dobi morebitnega službovanja v praksi (učno spričevalo, delavsko spričevalo itd.); 4. izkazilo o šolski omiki (zadnje letno ali tečajno spričevalo, šolsko sporočilo, izkaz) in odhodno spričevalo morebitno obiskanega obrtnega nadaljevalnega izobraževališča; prosilci, ki se hodijo v solo, ko vlagajo prošnjo, imajo priložiti tudi zadnje polletno spričevalo oziroma zadnje šolsko sporočilo; 5. ubožni ali siromasni list roditeljev oziroma prosilca, iz kojega so razvidni tudi poklic (stan), bivališče, gnotne in družinske razmere roditeljev oziroma prosilca. Ob podeljevanju stipendijev se bodo prosilci jemali v ozir tako-le: 1. Oni prosilci, ki so, ne kratač posebnih sprejemnih pogojev vsake šole, v obrtu, v katerem se hočejo izobraziti, praktično poslovali najmanj dve leti ter vrh tega z dobrim uspehom dovršili vsaj dvorazredno obrtno nadaljevalno izobraževališče; 2. oni, ki so, ne kratač posebnih sprejemnih pogojev vsake šole, v obrtu, v katerem se želijo izobraziti, praktično poslovali najmanj dve leti, ne da bi bili vspešno obiskovali obrtno nadaljevalno izobraževališče; 3. oni, ki se brez poprejšnje obrtne prakse hoče izobraziti v kaki prej imenovanih sol ali šolskih oddelkih. V Trstu, 22. aprila 1904. Za c. kr. namestnika: c. kr. namestništveni podpredsednik: Schwarz.

Za povzdigo sviloreje. — Ministerstvo za trgovino se je odločilo v povzdigo sviloreje na Goriskem in na Tirolskem dajati na leto K 150.000. Te dni se je vršila v Roveredu konferenca, katere se je udeležil ministerski podtajnik baron Plenker in z Goriskega Naglos, Lenassi in Tambosi. Določene svote se imajo izplačati kot premije svilarnam! Ne vemo, če je to prava pot za povzdigo sviloreje, da se dá par bogatim industrijalcem v žep kopto sočakov, od katerih brčas ne bo imel nikdo drugi nič haska nego le oni!

Razstava del pomočnikov. — V nedeljo se otvori v tuk. trgovski in obrtni zbornici razstava del pomočnikov raznih strok. Razstava se otvori po prizadevanju zavoda za pospeševanje obrti. Obeta biti zanimiva.

Cepljenje koz v Gorici je pričelo večeraj, in sicer se je vršilo v magistralnem posloju v zdravstvenem oddelku. Capi jih mestni fizik dr. A. Luzzato.

Pošta v šempaski občini. — Doslej imajo nabiralnice v Ozeljnu, Vitovljah in

Oseku; sedaj pa postavijo še dve nabiralnici, in sicer na Visokem in na Liveštu.

Slovensko planinsko društvo isče za Aljažev dom v Vratih gospodinjstvo ali oženjenega gospodarja, ki ima ženo dobro kuharico. Aljažev dom leži v dolini 2¹/₂ ure od Donjega ter bo odprt od julija do konca septembra. Plača po dogovoru. Natančnejša poročila daje odbor „Slov. plan. društva“ v Ljubljani.

Povsodt preziranje slovenščine. — Pred nekaj dnevi se je vršil v Gorici nekaj koncert z dobrodelnim namenom za podporo revnih srednješolcev. Vse prav in lepo, ali prav in lepo ni bilo, da so pri tem popolnoma pozabili na slovenščino. Vse je bilo le laško pa nemško, slovenskega nič. Prezrto. Sodelovali pa sta med drugimi pri tem koncertu tudi gospodični dveh slovenskih klerikalnih profesorjev, in med obiskovalci koncerta je bilo dosti Slovencev! Narodna čast naša pa narodni ponos pač zahtevata, da ne deremo tje, kjer prezirajo naš jezik. Če prilagajo k laščini nemščino, potem morajo še v toliko večji meri priložiti slovenščino. Saj smo vendar v Gorici!!

Za ugodno izvažanje sadja. — Predsedstvo tukajšnje trgovske in obrtne zbornice je bilo sklicalo na sejo nekaj trgovcev s sadjem in izvoznikov. Sklenili so obrniti se do južne železnice s prošnjo: 1) da se sprejema sadje, ki ima oditi z vlakom ob 9:25, do 8:30 mesto do 8., kakor doslej; 2) da se dá izvoznikom na razpolago dva voza za sadje, mesto jednega kakor doslej; 3) da se v času izvoza krompirja da na razpolago zadosti vozov po 10 ton. ne po 15, da se ne trpi skode; 4) da se postavi v službo zadostno število uradnikov, da pomagajo v smislu opravnika pri napisih onim, ki sami niso zmožni, tako da se izvoz vsestransko redno izvrši v pravem času brez zadržkov.

Kakor po navadi prepozno. — Da je sedanji izvozni trg pretesen za veliko izvažanje pridelkov, se je vedelo pač že lani. Ali namesto da bi se brigali pravočasno za to, da se dobi od vojaške oblasti v uporabo del zemljišča provijantnega magazina, so začeli se le sedaj gledati, kako pridejo do uporabe tega zemljišča. Počasi pa pozno, tako delajo vedno na našem magistratu. Sedaj je vprašanje, če se dobi sploh ono zemljišče v uporabo za izvozni trg!

V svrhu zboljšanja poštne službe nasproti strankam so vložili trgovci Orzan, Kürner in Seppenhofer potom tukajšnje trgovske in obrtne zbornice na pošto ravnateljstvo pritožbo, da največ radi pomanjkanja poštinih uslužbencev se ne oddajajo strankam pisma in druge pošiljke v takem času, kakor bi bilo pričakovati. Zahtevajo vsestransko takega poslovanja, da ne morejo strankam nastati nikake težkote in nikaka škoda.

Trgovcem s sadjem naj se za časa izvoza dostavljajo v truzice pisma, ki dohajajo ob 6:46 zvečer, se isti večer, in naj ostane

dotični oddelek odprt do 8. zvečer. Zjutraj naj se jim postreže od 7. ure naprej, tako da se morejo pošiljke oddati že na vlak št. 1007.

Gledé poštne vožnje med Gorico in Tolminom naj se ista, ker je promet izredno velik radi gradnje nove železnice, uredi tako, da bode mogla prevažati vse potnike ter da ne bo nijeden oviran v potovanju.

Izvozni trg. — Dne 15. t. m. se otvori izvozni trg na navadnem prostoru, in sicer prične vsaki dan ob 3. uri v jutro. Traja do konca oktobra.

Vabilo na ožbe zborovanje učiteljskega društva (sežanski sol. okraj) dne 19. majnika 1904 ob 10. uri predp. v Divaci.

Dnevni red: 1. Predsednikov pozdrav in poročilo. 2. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo. 3. Overovljenje zapisnika zad. zбора. 5. Referat: „Naša organizacija“. F. V. 5. Volitve dr. odbora. Predlogi. Petje. Na obilo vdeležbo uljudno vabi odbor.

Retirali so na Travniku v nedeljo zvečer nekoga Fr. Podkrajseka, pisarja iz Ljubljane, ker je beratil po javnih lokalih in sicer na precej aroganten način.

Vožnja z avtomobili v gradiščanskem okraju. — J. Delmestri iz Viske je vložil že lani prošnjo, da sme prevažati osebe z avtomobili iz Viske čez Št. Vid, Versa, Romans, Gradišče, Zagraj in obratno, potem pa čez Joanniz do Zagraja ter do Ogleja. Radi tega se bo vršil 24. t. m. komisijonelni ogled po vseh teh cestah ter so zainteresirani vabljeni, da se predstavijo komisiji ter prijavijo morebitne pomisleke.

Zidarski mojstri iz Furlanije so zborovali te dni v Gradišču v to svrhu, da si napravijo društvo v varstvo svojih interesov.

Tatica kokošij. — Tatico, katera je kradla kokoši v ulici proti pokopališču, v Gosposki ulici št. 7. ter v ulici Orzoni, so prijeli. Imenuje se Ivana Markočič ter je stara 17 let. Ima pa na vesti še več drugih tatvin.

Tata ujell. — V pondeljek popoldne so prijeli redarji 50 let starega Iv. Ganga, ki je rojen v Trstu, pristojen pa v Čepovan. Ta clovek je prebil skoro polovico svojega življenja po zeporih radi storjenih tatvin. Policija ga je iskala radi več tatvin, ki so se zgodile v Gorici že lani.

Deklica umrla, ker so starši slabo ravnali z njo? — Pretekli teden je umrla Mirnu 11 letna Marija Blažič. Deklica je bila bolehnna pa ni mogla nič delati. V sled tega so jo starši baje grdo gledali in pretepali, ter jej dajali malo jesti. Deklica si je bila, kakor pripovedujejo, kupila v vinariji starisev, prejšnji dan nego je umrla, kruha in sira. Mati jo je radi tega baje tepla, oče pa vrgel v zid. Drugi dan je deklita umrla. Orožništvo je naznanilo to reč državnemu pravdnistvu. Komisija je konstatirala na dekliti bolezen „pleuritis“, za katero bi bila umrla, v glavi pa so dobili krvne znake, ki bi izvirali iz pretepanja ali vrženja v zid.

Milady stopi na stol ter se splazi skozi okno. Videla je mladega častnika, ki je visel na vrvasti lestvi nad prepodom.

Prvo pot jo opozori čut strahu, da je ženska. Zijajoča globočina jo napolni s strahom.

»Slutil sem,« pravi Felton.

»Saj ni nič, saj ni nič,« pravi milady, »zlezem po lestvi z zaprtimi očmi.«

»Ali mi zaupate?« vpraša Felton.

»Vi vprašate!«

»Dajte mi obe svoji roki, prekrižajte ju; tako je dobro!«

Felton zveže roki s svojim robcem in čez robec se z vrvico.

»Kaj delate?« vpraša milady iznenadeno.

»Oklenite svoje roke okoli mojega vratu in bodite mirna.«

»Pod mojo težo izgubite ravnotežje, in oba se ubijeva.«

»Bodite brez skrbi, jaz sem mornar.«

Izgubljeni ni bilo niti sekunde; milady položi svoje roke okoli Feltonovega vratu in zdrse z okna.

Felton prične stopati počasi s klina na klin. Vkljub teži obeh teles je letala lestva v viharju sem ter tja.

Naenkrat Felton obstane.

»Kaj je?« vpraša milady.

»Tiho,« reče Felton, »korake čujem.«

»Odkrita sva.«

Nekaj trenutkov vlada molk.

»Ne,« reče Felton, »nič ni.«

»Toda kak šum je to?«

»Koraki patrolje.«

»Kod gre zdaj patrolja?«

»Ravno pod nama.«

»Torej naju odkrijejo.«

»Ne, če se ne zabliska.«

»Patrulja najde spodnji konec lestve.«

»K sreči je za šest čevljev prekratka.«

»Moj Bog, tukaj so.«

»Tiho!«

Oba sta visela nepremično in ne da bi dihala petindvajset čevljev nad zemljo; tekom tega časa odidejo vojaki smeje in razgovarjaje se pod njima.

Za begunca so bili to strašni trenotki.

Patrulja je odšla mimo; bilo je slišati šum korakov, ki so se oddaljevali, in mrmranje glasov, ki so postajali slabejši in slabejši.

»Zdaj sva rešena,« pravi Felton.

Felton nadaljuje svojo pot. Ko pride na zadnji klin in ne čuti pod nogami nikake opore več, pleza z rokami naprej navzdol ter se spusti z zadnjega klina na tla. Skloni se, pobere možnjo z zlati ter jo vzame med zobe.

Nato vzame milady v svoje roke ter se hitro oddalji v smeri, iz katere je prišla patrolja. Kmalu pa zapusti pot runde, odide med skalami navzdol in prišedši na morskobal, glasno zapiska.

Jednako znamenje odgovori, in pet minut pozneje se prikaže barka, v kateri so veslali štirje možje.

Barka pripluje kolikor mogoče blizu brega, vendar se mora ustaviti nekaj korakov od njega, ker je bilo morje na tem mestu zelo plitvo. Felton, ki ni hotel zaupati nikomur svojega dragocenega tovara, skoči torej do ledij v vodo.

K sreči se je pričela nevihta polegati, dasi je dvigalo morje še precej visoke valove; kakor orehova lupina se je premetavala mala barka na valovih.

»K jahti,« pravi Felton, »in veslajte krepko.«

Štirje možje se vpro ob vesla; toda visoko dvigajoči se valovi so jih ovirali pri njihovem delu.

Vendar so se oddaljevali od gradu, in to je bilo glavno. Noč je bila zelo temna, in dočim je bilo z barke komaj mogoče razločevati breg, je bilo še mnogo manj mogoče z brega videti barko.

Črna točka se je zibala na valovih.

Bila je jahta.

Dočim si je prizadevala barka z vso možjo svojih štirih veslačev priti naprej, je odvezal Felton najprej vrvico in potem robec, s katerima so bile zvezane miladyne roke.

Ko so bile njene roke proste, zajame iz morja vode ter poškropi z njo miladyn obraz.

Milady vzdihne in odpre oči.

»Kje sem?« vpraša.

»Rešena,« odne mladi častnik.

»O, rešena, rešen!« vsklikne ona. »Da, tu je nebo, tu je morje! Ta zrak, ki ga diham, je prostost. Ah, hvala, Felton, hvala!«

Mladi mož jo pritisne na srce.

»Toda kaj se je zgodilo z mojimi rokami?« vpraša milady. »Zdi se mi, kakor da so mi strte zapesti.«

Milady dvigne svoje roke kvišku, in res so bile njene zapesti pokrite z modrimi madeži.

»Žalibog!« pravi Felton, ki je opazoval te lepe roke in zmajal pomilovalno z glavo.

»O, nič ni, nič ni,« vsklikne milady, »spominjam se.«

Milady se ozre iskaje okoli sebe.

»Tukaj je,« pravi Felton in sune z nogo možnjo z zlati.

Približajo se jahti. Stražnik na njej nagovori barko. Barka odgovori.

»Kakšna ladija je to?« vpraša milady.

»Ladija, ki sem jo najel za vas.«

»Kam me pripelje?«

Vojaske nabor. — Dne 7. maja je bil nabor v Ajdovščini za Sv. Križ, Šmarje, Kamnje, Gojače, Črniče, Gabrije. Prišlo 142, potrjenih 29, 13 v nad. reservo. Dne 9. t. m. za Lokavec, Dol-Otlica, Skrilje, Vrtovin, Rihenberg. Prišlo 129, potrjenih 39, 7 v reservo, od 3 ptujcev nobeden potrjen.

V sodn. okrajih Gorica, Kanal, Ajdovščina se je predstavilo naborni komisiji 1389 mladeničev (vstevši 23 ptujcev), od teh je potrjenih 422 (6 ptujcev).

Pevsko društvo „Nabrežina“ v Nabrežini priredi dne 5. junija t. l. javno tombolo na glavnem trgu v Nabrežini.

Javni ples priredijo mladeniči v Gorinji Branici dne 15. t. m. Svira godba iz Nabrežine.

Javni ples priredijo fantje v Selu pri Črnicah dne 15. maja t. l.

Javen ples priredijo fantje v Šempolaju dne 12. maja t. l. na dvorišču gostilne Josipa Zidaric. Pri plesu svira veteranska godba iz Mavhinj, broječa 20 mož. Vsak komad 20 vin.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi v nedeljo dne 15. maja 1904

KONCERT

s sodelovanjem vojaškega orkestra c. kr. pešpolka št. 47 v veliki dvorani **HOTELA „CENTRAL“**

- VSPORED:**
1. IV. pl. ZAJC: Overture k operi „Graničarji“, orkester.
 2. STANKO PIRNAT: „Vzpomladna pesem“, mešan zbor.
 3. ANT. FOERSTER: „Povejte, ve planine“, možki zbor.
 4. P. J. ČAJKOVSKIJ: „Pesem brez besed“, orkester.
 5. P. J. ČAJKOVSKIJ: „Solovuško“, mešan zbor.
 6. RICHARD WAGNER: „Rheingold“, fantazija iz glasbene drame, orkester.
 7. FR. BAZIN: „Križari na moru“, možki zbor.
 8. J. MICHL: Dve simfonični pesmi:
a) „Na Golgati“, b) „Pred prvimi vezji“, orkester.
 9. DR. A. DVORÁK: „Psalm 149“, mešan zbor z orkestrom.

DIRIGENTA: Društveni pevovodja gosp. JOSIP MICHL, vojaški kapelnik gosp. R. pl. BENČUR.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Vstopnice se razprodajajo pred koncertom v prodajalnici gosp. Antona Jerečiča, Via Seminario, na dan koncerta od 7. in pol ure naprej pri blagajni.

Sedeži I.-III. vrste 2 K 50 vin., IV.-VI. vrste 2 K, VII.-X. vrste 1 K 50 vin., stopišča 70 vin.

Posebne vstopnine ni. Po veselih prosti zabava s sodelovanjem voj. orkestra. K obilni udeležbi ujudno vabi

ODBOR.

Vzpomladna pesem.

Zložil STANKO PIRNAT.

Zvonenje razlega čez širno se plan, in petje iz gozdov odmeva. Probuja se gora, probuja ravan, vse v cvetje se pestro odeva. Oj zbehal čez gore ledeni je mraz, gorkeje spet sapica veje. — Potoki, vkovani v ledovje poprej, glasno žubore po dolinah; njih bistri valovčki vijó se naprej, veselo hité po ravninah.

»Kamor hočete, vendar pod pogojem, da izkreaté mene v Portsmouthu.

»Kaj hočete pričeti v Portsmouthu?«

»Izvršiti povelja lorda Winterja,« odvrne Felton s temnim smehljajem.

»Kakšna povelja?«

»Ali ne razumete?« vpraša Felton.

»Ne; prosim vas, razložite mi stvar.«

»Ker je bil do mene nezaupen, je hotel vas čuvati sam ter je poslal mene mesto sebe k Buckinghamu, da podpiše povelje za vaš izgon.«

»Kako pa vam je mogel zaupati to povelje, če vam ne zaupa?«

»Ali je mogel slutiti, da vem, kaj nosim s seboj?«

»To je res. In vi greste v Portsmouth?«

»Nič časa nimam izgubljeni: jutri je 23., in Buckingham odjadra jutri s svojim brodom.«

»On jutri odjadra? Kam odjadra?«

»Pred La Rochelle.«

»On ne sme odjadрати!« vsklikne milady, izgubivši svojo navadno ravnodušnost.

»Bodite mirna,« odvrne Felton, »on ne odjadra.«

Milady zatrepeta radosti; pravkar je čitala v globini srca mladega moža: v njem je bila z jasnimi besedami zapisana Buckinghamova smrt.

»Felton...« pravi, »vi ste velik Juda Makabejski! Če umrete, umrem jaz z vami: to je vse, kar vam morem reči.«

»Tiho,« reče Felton, »na mestu smo.«

Res obstanejo pri jahti.

Felton stopi prvi na stopnice in poda milady roko, dočim jo mornarji držijo, kajti morje je bilo še vedno razburkano.

Tonotek pozneje sta bila na krovu.

»Kapitan,« reče Felton, »tukaj je dama, o kateri

Šumljajo, skakljajo veselo naprej srebrnopeneč po skalinah. —

O čuj, kak veselo ti pesen doni po cvetnih — ninah, še tičič zbor: režen cvrči in žgoli po logih, ravninah, brdinah.

Kaj mora to biti? vse novo lepo, vse polno mladega življenja? Priroda obhaja zdaj zopet glasno vzpomladnega dan preropenja. —

Povejte, ve planine!

Zložil ANTON FOERSTER.

Povejte, ve planine, li raste že drevo, da zibel iz drevesa tesar nam stesal bo? Povejte, če rešnik se Slovanom porodi, in kje nam mati v zibel to-dete položi?

Povejte, kje doraste naš narodni junak, ki dvigne nam zastavo svobode sloge znak.

Povejte, ve planine, kdaj bo zbujenja dan? Povejte nam, kdaj vstane iz robstva prost Slovan?

СОЛОВУШКО.

II. И. Чайковский.

Улеталъ соловушко далеко, во чужую теплую сторону. Вы прощайте, люди добрые, надолго, улететь пора моя настала! И спасибо вамъ за вашу любовь, за ласку, что меня, соловушко, не гнали, пленили пѣть, мнѣ, соловью, не мѣшали, мальхъ дѣтокъ моихъ не забикали! И остался бѣ я теперь съ вами, да лиха бѣда ваши морозы; не люблю зими вашей бѣлой, не люблю я буйнаго вѣтра! А ужъ какъ весна красна вернется, съ ней и я вернусь къ вамъ съ новой пѣней!

Slavček.

Zložil P. J. ČAJKOVSKIJ.

Odletel je slavček daleč v tuje tople kraje. Ostanite zdravi za dolgo, dobri ljudje, za me je prišel čas, da odletim! In hvala vam za vašo ljubav, za laskavost, da mene, slavčka, niste preganjali, da mene, slavca, v petju pesnj niste motili, moji mali deci niste zalega storili! In ostal bi tudi sedaj z vami, a huda beda so vaši mrazi, ne ljubim jaz vaše bele zime, ne ljubim jaz vašega burnega vetra! A ko se vrne krasna pomlad, vrnem se i jaz k Vam z novo pesnijo.

Križari na moru.

Zložil FR. BAZIN.

KRIŽARI:

Sjajnice zvezde blednu pred zlatim osvitom, naši se stiezi vijú nadom svom. Bože, v Palestinu nam morem stupit daj! Vjerne vojake, vjerno ti ljudstvo občuj! Svanu nam sunce jasno, milina gledat ga, v boj nek vodi sve nas za krst i slobodu.

Bože naš, čujaj naše žiče, ne odbij Ti nas, svemoguči! Nek bura stane, dok smo tuj, Ruka tva možna nas obrani, molimo Te i ufamo se.

O Bože, nebni glas nam čuj! Ha! burni val se bliži, pjeni se strašni vir. Grob zieva pusti strašno, zli krsti mute mir.

Razdražen djavo kune, a veli nam zli glas: život nek vragu mine, ne našo nigdje spas.

BEZBOŽCI:

Podlaglo tej simfonični pesni tvori sledeče: Mladenič, čigar duša je posvečena z navdušenjem in hrepenenjem po poeziji, promišlja in vprašuje samega sebe, ali ima toliko notranje in poezične spo-

Držmo se, držmo hrabro, nek pane kleti krst, morskí ga val nek proždre, naš je mač jak i čvrst.

Lucifer, Belcebub, bogovi svemoguči, Križarom, Kristjanom ne dajte živit več, propast svima, more naj proždre sve mahom tim!

Bogovi naši silni, čujte nam glas! Lucifer, Belcebub, ne dajte cilju jim doč, oj nikad!

ne dajte zemlje naše Palestine, oj ne, prokleti su, ne slušaj jih bog. —

ANGJELI:

Ha! stante, gadni biesi, prokleti duši vi! Kletva vaša vas nek sruši, oj pali vrazi svi! Bog svemoguči sveta nebes vitez naš, posvuda on obleta jest jaka straža nam.

Oj nečeš vraze kleti uništit možni krst nad Tobom bdije viekom božji prst.

KRIŽARI:

Bože naš, čujaj naše žiče, ne odbij Ti nas, svemoguči! Nek bura stane, dok smo tuj. Ruka Tva možna nas obrani, molimo Te i ufamo se!

O Bože, nebni glas nam čuj! O čujaj nam koljevku sveta možnom ju brani rukom svom. O čujaj nam možnom rukom, gdje svetlo vjere cvjeta.

O čujaj nam Palestinu, o čujaj, Bože naš, zemlju tu. —

Psalm 149.

Zložil DR. ANTON DVORÁK.

Nova pesem stvarnika proslavi, čast in hvala bodi mu v višavi, čast in hvala bodi mu vsekdar! Pevaj, Sione, slavo mu iz srca, proslavljaj Kralja svojega i Boga!

S pesmijo ime mu počastite, z bobni, harpami ga proslavite, pojte slavo, čast Sionu!

Slava, čast na vek mu bod' proslavljena. Ker milo je Tebi ljudstvo, Gospod, i milosti mu poklanjaš svoje.

Tebi čast pojó vsi nebeščani, v Božjem veličanstvu jasnem zbrani. Čast pojó v brezkončni Ti ljubezni, a zraven meč vihté, meč svoj dvorezni, da bi kaznovali zlo nešteto, narodom prinesli ž njim osveto, kralje njih z verigo oklepaje i njih vodje s spono ovijaje, da osveta jim preširnost jemlje vsem pobožnikom na čast v nebesih in na zemlji.

Tebi večna slava in čast v nebesih i na zemlji! —

Komentar k 8. točki.

a) NA GOLGATI:

Ta skladba je nastala pod vtisom, ki je obvladal skladatelja po prečitaniu evangelijev. In s to skladbo je hotel glasbeno izraziti to-le:

Obdan s stražo in ravnodušni surovoči gro Krist počasi na Golgato. Križ je težek, toda še bolj boli Krista to, kar razburja njegovo notranjost. Bolstine niš mu grodi po glavi žalostna je duša moja do smrti. Usta so nemu, le tuintam se izvijejo iz njih tili vzlihi. Pridužujejo se tudi napadi obupnosti, toda izgubljajo se zopet v bolešni agoniji. Pride trenutek križanja: Dvakrat prešine bolečina tlo, dvakrat se bolečina stopnjuje — roke in noge so pribite. Na to prihaja on, angelost... Naglo se vrne zavest in Krist zakleče: Eloi, Eloi, lama zabaktani? (Resitivni rogov z violami).

— Prejšnja žalost se zopet vrača, duša je zopet žalostna do smrti — končno se vse izgublja in umolkne: Krist umira...

b) PRED PRVIMI VEZJI:

Podlaglo tej simfonični pesni tvori sledeče: Mladenič, čigar duša je posvečena z navdušenjem in hrepenenjem po poeziji, promišlja in vprašuje samega sebe, ali ima toliko notranje in poezične spo-

sobnosti, da bi postal pesnik. Motiv promišljanja (violet in violoncelli) se neprestano menjava z motivom vprašanja (klarineti), vprašanje postaja vedno odločnejše, dosoje vrhunce v recitativu rogov s pozavno in zahteva pritrilnega odgovora, katerega dobi v obliki energičnih udarcev vsega orkestra. Po tem odgovoru prihaja mir in v mladeničevi duši raste navdušenje pevca: ves orkester se razigra v kantileno dvakrat vzpenjajočo se in zopet padajočo. Po kantileni se zopet vrača motiv razglabljanja z motivom vprašanja; toda mladenič se je že odločil: obema motivoma odgovarja sedaj harfa kot simbol poezije, in skladba končuje v visoki legi strunskih godal. Duša mladeničeva gleda — v višave. — (Toda žal, da si morajo poslušalci ob koncu harfo le misliti, ker v Gorici — harfe ni). —

Odprto pismo*)

župniku Valentinu Kragelju Podbrdom.

Ker ste že par dni poprej naznanili, da pride v „Primorskem listu“ napad na mojo osebo, je jasno, da ste Vi provzročitelj nesramnega napada na mojo čast in poštenje v „Primorskem listu“.

Ker nimam po 24 ur na dan prostega časa, kakor vi, omejim se za danes na čisto kratko opazko, da stoji moja čast in poštenje previsoko, da bi me zadelo blato, katero mečejo name vaše „žegnane“ roke.

Verujte mi, da odgovora ne ostanem dolzan. Odgovorim, ali ne radi vas, marveč radi naše javnosti, da ista spozna, s kakimi ljudmi se imamo boriti.

S primernim spoštovanjem
Andrej Munih.

Podbrdo, dne 8. maja 1904.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Razgled po gvetu.

V zboritel poslancev je predložila vlada včeraj predlogo zak. načrta glede dodatečnega potrebnega zneska v svrhu raznih investicij, med temi potrebnostina za planinske železnice.

Delegacije so sklicane ua dan 14. t. m. v Budim pesto.

Društvo „Vesna“ priredi svoj 3. redni občni zbor 11. V. 1904 v restavraciji Richter, Dunaj III, Rennweg 1 ob 8. uri zvečer. Dnevni red. 1. Čitanje zapisnika rednega ob. zb. 2. Odbor. por. 3. Nekrolog Lenbachu in Vereščeginu. Predava tov. Gaber. 4. Slučajnosti.

Ponarejalci denarja na Dunaju prijetl. — Na Dunaju so aretirali zobotehnik Hermana Liebla, njegova dva brata Ernesta in Leopolda, pa bivšo Hermanovo ljubico, sedaj omoženo Zlamal radi razpečavanja stakronskih bankovcev. Pokazalo se je, da ti Liebli niso delali sami denarja, ampak so ga le razpečavali. Pri Hermanu Lieblu so našli v denarnici dva ponarejena bankovca po sto kron, v stanovanju pa še 100 kosov takih bankovcev. Pred oknom Ernesta Liebla so našli 36 bankovcev po 100 kron. Aretirali so tudi Marijo Zlamal, kakor rečeno. Ta Zlamal je prišla iz Zagreba na Dunaj, je omožena v Zagrebu. Njen mož je litograf Ambrož Zlamal, in ta je izdelovatelj ponarejenh bankovcev. Zlamala so zapeljali Liebli v pona-

»V slučaju, da ostane prost, se ima potem sniti ž njo na Francoskem v karmelitskemu samostanu Bethune.

XXIX.

Kaj se je zgodilo 23. avgusta 1628. v Portsmouthu.

Kakor se poslovi brat, ki hoče napraviti majhen izprehod, od svoje sestre, tako se poslovi Felton od milady, poljubivši jej roko.

Vsa njegova oseba je bila videti polna navadnega miru: samo nenavaden lesk se je svetil v njegovih očeh kakor lesk groznice; njegovo čelo je bilo še bledejšo kakor po navadi, njegovi zobje so bili zaprti, in njegovo kratko govorenje, vršeče se sunkoma v presledkih, je kazalo, da se vrši v njem neka temnega.

Dokler je bil na barki, ki ga je imela dovesti na suho, se je obračal njegov obraz k milady, ki je stala na krovu ter mu sledila z očmi. Glede zasledovanja sta bila oba čisto mirna: pred deveto uro ni stopil nikdar kdo v miladyno sobo, in pot od gradu do Londona je znašala tri ure.

Felton stopi na suho, odide po malem grebenu, ki je vodil na skalnato obrežje, pozdravi milady še poslednjič ter krene proti mestu.

Ker je vodila pot navzdol, je mogel videti po sto korakov samo še jambor jahte.

Neprestano je hitel proti Portsmouthu, katerega stolpi in hiše so se dvigali kake pol morske milje pred njim iz jutranje megle.

Onstran Portsmoutha je bilo morie pokrito z ladijami, katerih jambori so se zibali v vetru, kakor gozd jagnjet, ki je izgubil v žamskem mrazu svoje listje.

(Dalje pride.)

rejanje bankovcev. Posredovalka je bila omejena Marija Zlamal. Zlamala so aretirali v Zagrebu ter našli pri njem stroj in veliko število ponarejenih bankovcev. Ponarejeni so jako dobri. Žena Zlamalova je obstala vse.

Železniški poslovodje in mašinsti pri ministru Wittkeu. — Minister za železnice Wittke je sprejel 7. t. m. deputacijo poslovodij in mašinstov državnih železnic, ki so izročili ministru spomenico o svojih težnjah. Minister je natanko pretresaval njihove želje ter izjavil, da se za sedaj ne more ugoditi njihovi želji, da bi se vse poduradnike povisalo za uradnike. Železniska uprava se trudi, da poskrbi za zboljšanje položaja železniskih uslužbencev. Minister je odpustil deputacijo z obljubo, da hoče izročiti njih težnje v preiskavo posebnemu strokovnemu oddelku ministerstva za železnice.

Smrtni ostanki Zrinjskega in Frankopana. — Državni poslanec Biankini je — kakor smo že javili — interpeliral v državnem zboru radi smrtnih ostankov Zr. in Fr., a sedaj je odkrila dunajska „Zeit“ usodo ostankov Zrinjskega in Frankopana. Zrinjski in Frankopan sta bila pokopana l. 1671. ob zunanjem zidu župne cerkve v Dunajskem Novem mestu. Dve kameniti plošči, z vrezanim imenom in dnevom obglavljenja, sta kazali zadnji počitek narodnih mučencikov. Ko se je leta 1885. in 1886. popravljala župna cerkev v Dunajskem Novem mestu, so bili odstranjeni vsi grobovi in spominki, vzdani na cerkvenem zidu. Tedaj so bile vzdignjene tudi kosti Zrinjskega in Frankopana. Gospod Altman, lastnik pogrebnega zavoda, je dobil uraden nalog, da zbere kosti Zrinjskega in Frankopana v dve mali krsti in da jih potem, ko dospje uradno dovoljenje, pripelje v Ilirvatsko. Dokler ni došlo dovoljenje za prevoz, so imele po nalogu mestnega magistrata ostati kosti shranjene v mrtvašnici na mestnem pokopališču. Nekoliko dni potem je prišel po noči na pokopališče mestni župan Josip Vöck, zbudil oskrbnika mestnega pokopališča in mu ukazal, naj pokoplje kosti Zrinjskega in Frankopana na mesto, za katero ne bo nihče vedel. Obekrsti s smrtinimi ostanki Zrinjskega Frankopana je pokopal na mestu, kjer se pokopujejo siromaki. „Zeit“ meni, da je radi več vzrokov zabranjen prevoz smrtnih ostankov. Pozneje sta prišla k oskrbniku Bucklu dva gospoda in mu ponudila veliko soto, ako jim izroči skrite kosti, a Buckel se je zbal kazni ter je ponudbo odklonil.

Kotorski škof in klerikalizem. — Te dni je bil zagrebški katehet Hartmann, eden vojskovodij nove klerikalne stranke, v Kotoru in je skušal ondotnega škofa Uccellinija pridobiti za to stranko. Sodi se, da ni nič opravil. Vsaj škof Uccellini je nekaj dni potem, govoreč z nekim naravnim duhovnikom o novi klerikalni stranki, izrekel značilne besede: „Čujte me, pamtite, što Vam kažem, i htio bi, da me svi tuju, radimo mi svečeni. Razumijete li me: mi svečeni radimo, a ne brbljajmo, pa kad budimo mi svi r.dili i kad mi svi, kao svečeni, budemo na svome mjestu, ne će biti od potrebe ni stranka, ni listova.“ — Da, da, pošteno in lojalno naj duhovniki opravljajo svoje dolžnosti, pa ne bo vera v nevarnosti in ne bo treba ne strank, ne listov.

Odeček za podpore po ujmah prizadetim je predložil poslanski zbornici sledeći predlog: 1. vlada se pozivlja, da v najkrajšem času predloži računsko poročilo o izdatnem denarju za podpore; 2. vlada se pozivlja, da izterjava davke od tistih kmetovalcev, ki so prišli vsled elementarnih nezgod v stiske, z največjo prizanesljivostjo; 3. vladi se naroča, da izvede proizvodbe o elementarnih škodah takoj in hitreje kot dosedaj.

Francosi proti Vatikanu. — „Humanité“, glasilo posl. Jaures, poroča, da se je bavil ministerski svet 5. t. m. s protestno noto Vatikanu proti potovanju predsednika Loubeta v Rim ter sklenil, odgovoriti na to noto v ostrem tonu. Poslenik Nisar je baje dobil ukaz javiti papežu, da ne sprejme francoske vlada protestne note niti po nje vsebini niti po obliki. Smatra se, kakor da listina ne obstoja.

Proti jezuitom. — V jezuitskem zavodu v Barceloni se je razletela bomba ter poslojpe zelo poškodovala. K sreči pa so bili gojenci in patri takrat ravno na sprehodu ter je le vratar ubit.

Žandar ga je gnal na pogreb. — Iz Zalca na Češkem se poroča: Župnik

Weber v Nemskem Ziakniku ni hotel pokopati nekega otroka, dokler oče ne plača pogrebni stroškov. Otrokov oče je tako reven, da ni mogel plačati. Vsled tega je mrtvi otrok celih pet dni ležal doma. Zdaj je pa bila mera polna. V farovž je prišel c. kr. orožnik s puško na rami, in po dobljenem naročilu ukazal župniku, da opravi pogreb, sicer ga uklenjenega odžene v zapor. Zdaj se je župnik odzval: „Zdaj pa je s puško in nasajenim bajonetom gnal fajmoštra na pokopališče in je ves čas stal poleg fajmoštra, dokler ni bil pogreb končan. Potem pa je moral vzeti orožnik puško z rame, in z bajonetom braniti fajmoštra, katerega je ljudstvo hotelo na pokopališču pobiti. Fajmošter je dobil nekaj bre, nekaj udarcev s pestjo v obraz in nekaj udarcev s palico po glavi, sicer pa je bil samo opljuvan in ozmerjan.“

Modern Babilon je mesto Chicago v Severni Ameriki. V njem se govori do 40 jezikov in to 14 jezikov, katerih se poslužuje nad 10.000 prebivalcev. Chicago je drugo češko mesto na svetu, tretje največje švedsko in peto največje nemško. Časniki izhajajo v različnih jezikih, a v 20 jezikih se propoveduje beseda božja v cerkvah.

Vojna med Rusi in Japonci.

Izkrcavanje japonskih čet.

Japonci so pričeli 5. t. m. izkrcavati čete na vstočni obali poluotoka Liaotung. Rekonosciranja so dognala, da je bilo v straneh južno od Takusana koncem aprila le nekoliko manjših oddelkov konjenice. Dospisnik ruske brzojavne agenture je poročal 6. t. m. iz Mukdena: V noči od 5. t. m. so pričeli Japonci izkrcavati pri Pitsevu čete pod varstvom vojnih ladij. Danes zjutraj se je prikazala japonska patrolja južno od postaje Pulantien ter je streljala na neki sanitetni vlak rudečega križa, prišedši z ranjenci iz Port Arturja. — General Pflug je brzojavil 6. t. m.: Predvčerajšnjim in včeraj so izkrcali Japonci čete iz približno 60 transportnih parnikov pri Pitsevu in blizu rti Terminal. Ruski oddelki so se umaknili in rusko prebivalstvo je zapustilo Pitsevo. Kitajci poročajo, da je bilo sinoči že izkrcanih 10.000 Japoncev, od katerih ste bili odposlani dve koloni proti zapadu. — „Moskovskija Vjedomosti“ sodijo, da pričnejo Japonci s svojimi operacijami se le čez kake tri tedne, ko izkrcajo nove čete pri Pitsevu.

Dementirana vest.

„Novoje Vremja“ je doznala iz zanesljivega vira, da je vest, katero je prinesel „New-York Herald“, čes, da se je pogreznilo z oklopnjačo „Petropavlovsk“ 12 milijonov rubljev, neosnovana. Glasom proizvodbe v Port Arturu ni bilo v blagajni oklopnjače nad 60.000 rubljev.

Poročilo generala Pfluga o izkrcavanju Japoncev.

General Pflug je brzojavil 6. t. m. vojnemu ministru: Predvčerajšnjem zjutraj so začeli Japonci izkrcavati svoje čete pri Pitsevu in na obali pri rti Terminal, ki se je vršilo pod varstvom njihovega topništva. Opaziti je bilo, da je približno 60 transportnih ladij izkrcalo čete. Nase predstraže so se umaknile, vzemši s seboj listine poštnega in brzojavnega urada, rusko prebivalstvo je zapustilo mesto. Kakor so poročali Kitajci, je bilo že včeraj izkrcanih približno 10.000 japonskih vojakov, ki so se nastanili v bližnjih kitajskih vseh. Včeraj je streljalo dva kilometra od postaje Vafantian kakih 100 mož japonske pehote, ki so zasedli visočino na vstočni strani železniške proge, na osebni vlak. Na vlaku je bilo mnogo potnikov in v sanitetnih vagonih, ki niso imeli zastave rudečega križa, več bolnikov; dva od teh sta bila ranjena na nogah. Vlak je vozil z veliko hitrostjo ter je srečno prišel na postajo Vafantian. V primorski pokrajini in v Inkavu je mir.

Novo japonske vojne ladje.

Glasom poročila nacionalističnih listov zatrjujejo odločno v francoskih mornaričnih krogih, da ste bili naročeni v Angliji dve veliki japonski vojni ladji ter spuščeni v morje se pred pričetkom vojne. Kakovost teh ladij je znana. Vsaka ima po 17.000 ton, in vsaka je oborožena s štirimi topovi 30½ cm, dvanajstimi 15 cm in štirimi 25 cm. Jeskline ploče so zelo močne. Brzina je določena na 18½ vozalov. Istodobno prihajajo iz Italije poročila, da gradijo v neki južni italijanski ladijedelnici nove japonske vojne ladje.

Še poročila o izkrcavanju.

Z ozirom na god carice je bila v Port Arturju parada, pri kateri je imel general Štesel govor. Rekel je, da preti sedaj Port Arturju ne le z morja, nego tudi s kopnega velika nevarnost, da pa upa, da bo rusko vojaštvo znalo vsak napad odbiti in da ostane poluotok Ljaotang v ruskih rokah. — Japonci so na polotoku Ljaotang izkrcali kakih 10.000 mož. — Ameriški poslanik v Tokio javlja, da so se Japonci izkrcali 40 milj nad Port Arturjem na najožjem kraju poluotoka Ljaotang. S tem se je začelo obleganje Port Arturja s kopnega.

Koncentracija Rusov pri Liaojangu.

Kakor se je „Berl. Tageblatt“ iz Petrograda sporočilo, so se umaknili Rusi z višav pri Fengvangtengu ter se koncentrujejo v gorovju med Fengvangtengom in Liaojangom. Iz Liaojanga se Kuropatkin polnobenno ceno ne umakne.

Vhod v portartursko luko prost.

Ruski brzojavni agenturi so od uradne strani iz Dasitsao od 5. t. m. sporočili, da je vest, da je zaprt vhod v portartursko luko, popolnoma neosnovana.

Ob reki Jalu.

Uradno poročilo generala Kuropatkina na carja poroča, da so imeli Rusi v bojih ob reki Jalu 30. aprila in 1. maja naslednje izgube: 26 častnikov, med njimi general Kaštalinski, 564 mož mrtvih; 38 častnikov, 1 kapelnika, 1081 vojakov ranjenih; 6 častnikov in 679 mož je ostalo na bojišču. Kaj se je z njimi zgodilo, se ne vé. Kuropatkin trdi, da se noben ruski vojak ni udal. 11. in 12. polk, ki imata glavne izgube, sta se umaknila v polnem redu in došla v Fenvancen. Prednje straže Japoncev so 7. t. m. zasedle Fenvancen, iz katerega se je rusko konj. število umaknilo. Tri japonske divizije so na poti v Fenvancen, kjer mislijo, da dobe Ruse.

Reut. urad poroča iz Sanhaikvana: Rusi so podrli tdnjave v Niucvanu ter so večinoma že zapustili Niucvan. Ruski gener. Štab se je preselil iz Ljaojana v Mukden. V Mukdenu je baje zaloga živil jako picla. — Iz Tokia se poroča o novi japonski zmagi: Pri Huancipu so Japonci napadli 2200 Rusov, jih večinoma pomorili in 400 vjeli. Japonci so dobili pri tem šest topov, katere so pa prej Rusi naredili nerabne. — Reuterjev urad poroča iz Sanhaikvana, da Rusi zapuščajo zahodni del poluotoka Ljaotung ter se umikajo v Hačen. Od četrtka do sobote se je izkrcalo na Liaotungu 27.000 Japoncev, ki so na več milj daleč razdrli železnico. Port Artur je tako baje popolnoma izoliran.

Oficijelno se razglasa, da vhod v portarturski pristan ni zaprt. — General Kuropatkin javlja 9. t. m., da so Japonci zasedli Fenhvanceng. — Japonski oddelki so v petek razgnali ali ujeli več manjših ruskih oddelkov in zasedli Port Adam. Železnica je razrušena, brzojavna zveza pretrgana. — Kuropatkin javlja, da so Rusi v bitki ob Jalu izgubili 70 oficirjev in 2324 mož. Ubityh je 26 oficirjev in 564 mož, ranjenih 38 oficirjev in 1081 mož, ostali se pogrešajo. — Japonci so resnično že v petek zavzeli Fenhvanceng. Naskočili so Ruse nenadoma. Japonci so bili pripravljeni na veliko bitko, a do te ni prišlo. Bil je samo boj med konjeniki, nakar je japonska infanterija zasedla mesto. Rusi so vsa skladišča razstrelili in uničili topove, ki jih niso mogli seboj vzeti. — Japonci so doslej na polotoku Ljaotung že 25.000 mož izkrcali, 25.000 mož jih pa še izkrcajo. Zavzeli so baje tudi že Dalnij, tako

da je Port Artur popolnoma obkoljen. Pri Kinsanu-u je 16 vojnih ladij stražilo izkrcanje. — Iz Seula se poroča, da so Japonci tudi pri Takusanu izkrcali svoje vojaštvo in zasedli mesto. — Japonci marširajo na Ljaotang, da bi se Rusom onemogočila umaknitev na Mukden.

Doslej je izšlo v zalogi „Goriške Tiskarne fl. Gabršček“ v Gorici

7 knjig „Dena slovanskih povestij“

SS

- I. knjiga: 1. Figura. — 2. Iz križarskih bojev na Poljskem. — 3. Slepčvodja. — 4. Slika iz gladnih let. — 5. Slovaške sličice. — 6. Ada. 7. Očenaš. — 8. Sovražnik. — Cena K 1.—
- II. knjiga: 1. Mati in sin. — 2. Vskandnji dogodki. — 3. Ded Liben. — 4. Sanjarije in resničnost. — 5. Na brodu. — 6. Zlatija, vojaška nevesta. — 7. Žywiła ali moč domovinske ljubezni. — 8. Črnogorski stotnik. — 9. Odrtnik. — 10. O Hiljakih. — Cena K 1.—
- III. knjiga: 1. „Prokleti sto!“ — 2. „Kadar pridem z vojne!“ — 4. Pomladni mraz. — 5. Slike. — 6. „Narodne pripovedke.“ — Cena K 1:20
- IV. knjiga: 1. Rusinja. — 2. Prve rože. — 3. Mala igra. — 4. Stara pestunja. — 5. Maščeval se je. — 6. Jelnikovi otroci. — Cena K 1:20
- V. knjiga: 1. Lux in tenebris lucet. — 2. Moč ljubezni. — 3. Že zopet. — 4. Glasovi iz groba. — 5. Noč v gozdu. — 6. Izdajalec. — 7. Gozd šumi. — 8. Dva huzarja. — Cena K 1:20
- VI. knjiga: 1. Črtice z ogljem. — 2. Ta tretja. — 3. Poroka po pomoti. — Cena K 1:20
- VII. knjiga: 1. Bolnik. — 2. Dež. — 3. Svetla prikazen. — 4. Pripovedka o ošabnem Ageju. — 5. Stari oče Zahar. — 6. Gololomov. — 7. Strašna osveta. — 8. Dva sina. — 9. Zakaj? — Cena K 1:20

„Venco slov. povestij“ prinaša prevode iz ruščine, poljščine, češčine, slovaščine in srbohrvaščine. — Izhaja v nedoločenih rokih.

Kdor naroči po pošli, naj pridene 10 vin. za poštnino.

Rošljaja se jedino po povozju ali naprej poslanim zneskom.

Na zahtevanje pošljemo cenik naše književne zaloge.

Naznanilo.

Podpisanec si usojam naznanjati slavn. občinstvu, da razuu posla z nakupom in prodajo in vzajemno trgovino, sem ustanovil na tukajšnjem trgu

trgovsko agenturo

(z dovoljenjem c. kr. namestništva tržaškega)

v Gorici, tekališče Josipa Verdi st. 45.

za posredovanje pri najemščinah, vpspljenja služabništva itd.

V to svrho vabim gospodarje, hišne oskrbnike in vse one, kateri imajo sobe za oddati v najem, da se javijo pri meni.

Z ozirom na zaupanje, katero sem užival doslej, pričakujem, da me bo sl. občinstvo tudi v tej stroki podpiralo ter se zaupno obracalo na-me. V tej nadi bilježim z odličnim spoštovanjem

Jakob Tomluz.

Jakob Šuligoj

urar v Gorici
c. kr. železnice Gosposka ulica 25.

priporoča

raznovrstne ure

posebno sedaj za

birmance

po jako nizkih cenah:

srebrne ure za dečke od 4 gid. in pol naprej, zlate od 20 gid. naprej srebrne ure za deklice od 5 gid. naprej in zlate od 11 gid. naprej.

